

BÁO CÁO
Tổng kết 03 năm xây dựng môi trường văn hóa cơ sở

Kính gửi: Cục Văn hóa cơ sở

Thực hiện công văn số 851/VHCS-NSVH ngày 23/9/2024 của Cục Văn hóa cơ sở về việc báo cáo tổng kết 03 năm xây dựng môi trường văn hóa cơ sở.

Sở Văn hóa và Thể thao Khánh Hòa kính báo cáo tổng kết 03 năm xây dựng môi trường văn hóa cơ sở trên địa bàn tỉnh với các nội dung chính như sau:

I. ĐẶC ĐIỂM TÌNH HÌNH

Khánh Hòa là một tỉnh duyên hải Nam Trung Bộ, giáp với tỉnh Phú Yên về hướng Bắc, tỉnh Đắk Lắk về hướng Tây Bắc, tỉnh Lâm Đồng về hướng Tây Nam, tỉnh Ninh Thuận về hướng Nam và Biển Đông về hướng Đông; có mũi Hòn Đồi trên bán đảo Hòn Gốm huyện Vạn Ninh, là điểm cực Đông trên đất liền của nước ta. Diện tích tự nhiên của Khánh Hòa cả trên đất liền và hơn 200 đảo và quần đảo là 5.197 km². Bờ biển dài 385 km với nhiều cửa lạch, đầm, vịnh, nhiều đảo và vùng biển rộng lớn. Đặc biệt, Khánh Hòa có Trường Sa là huyện đảo, nơi có vị trí kinh tế, an ninh quốc phòng trọng yếu. Khánh Hòa hiện nay bao gồm 2 thành phố trực thuộc tỉnh (Nha Trang và Cam Ranh), 1 thị xã (Ninh Hòa) và 6 huyện (Vạn Ninh, Diên Khánh, Khánh Vĩnh, Khánh Sơn, Cam Lâm và huyện đảo Trường Sa) với tổng diện tích 5217,6 km².

Tỉnh Khánh Hòa nằm ở vị trí thuận tiện về giao thông đường bộ, đường sắt, đường biển và đường hàng không. Việc giao lưu kinh tế, văn hóa giữa Khánh Hòa và các tỉnh thuận lợi nhờ đường sắt và Quốc lộ 1A xuyên suốt chiều dài của tỉnh. Vị trí địa lý của tỉnh còn có ý nghĩa chiến lược về mặt quốc phòng, vì nằm gần đường hàng hải quốc tế, có huyện đảo Trường Sa, cảng Cam Ranh và là cửa ngõ thông ra Biển Đông.

Năm 2023, với dân số 1.336.000 người với 32 dân tộc đang sinh sống (Kinh, Raglai, Hoa, Ê-đê, Cơ-ho, một nhóm nhỏ dân tộc Tày, Nùng, Mường, Thái, Chăm, Khmer,...). Mật độ dân số trung bình của tỉnh là 241 người/km²; trong đó thành phố Nha Trang có mật độ dân số cao nhất do tập trung nhiều cơ quan hành chính, khu du lịch, dịch vụ và thu hút đông đảo dân cư đến sinh sống và làm việc.

Điều kiện tự nhiên, vị trí địa lý, lịch sử văn hóa đã đem đến cho tỉnh Khánh Hòa một tiềm năng lớn để phát triển du lịch, dịch vụ. Nha Trang - Khánh Hòa hiện được xác định là một trong 10 trung tâm du lịch - dịch vụ lớn của cả nước.

Do điều kiện và môi trường sống, cùng với các hình thức kinh tế, ngành nghề truyền thống lâu đời chi phối nên người Việt ở đồng bằng Khánh Hòa có cả một nền văn hóa đình làng, trong tổng thể của truyền thống văn hóa làng xã Việt Nam. Hệ văn hóa đình làng, chùa chiền, miếu mạo... dưới sắc thái văn hóa truyền thống của những người nông dân cần cù, chăm chỉ được biểu hiện qua các lễ hội Am Chúa, lễ hội Tháp Bà, lễ hội cúng đình, cúng tổ nghề,... qua nhiều thế kỷ vẫn tồn tại và ngày càng được tôn vinh trong chiến lược giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc của Đảng và Nhà nước. Đồng thời, những cư dân sống bằng nghề biển không chỉ bảo lưu và gìn giữ được những truyền thống văn hóa biển - đảo với các lễ hội cúng đình - lăng, tín ngưỡng thờ cúng cá voi (Ông) cùng những điệu hò Bá Trạo... được kết hợp một cách hài hòa trong tín ngưỡng thờ Ponagar - Thiên Y A Na mà còn có một nền văn hóa yên sào thật đặc sắc... Tất cả những yếu tố trên đã góp phần tạo cho Khánh Hòa có những đặc trưng văn hóa thật tiêu biểu và độc đáo.

II. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

1. Công tác chỉ đạo và tổ chức thực hiện xây dựng môi trường văn hóa cơ sở

a) Công tác lãnh đạo, chỉ đạo của các Cấp ủy, Chính quyền, ban hành các văn bản chỉ đạo việc xây dựng môi trường văn hóa cơ sở trong thời gian qua

Việc xây dựng môi trường văn hóa cơ sở là một trong những nhiệm vụ quan trọng nhằm cụ thể Kế hoạch triển khai Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng; Kết luận số 76-KL/TW của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về xây dựng và phát triển văn hoá, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước.

Nhằm triển khai thực hiện xây dựng môi trường văn hóa cơ sở tại địa phương; trong thời gian qua, Sở đã ban hành các văn bản triển khai thực hiện như: Kế hoạch số 647/KH-SVHTT ngày 31/3/2022 về Phát động thi đua hưởng ứng chủ đề công tác năm 2022 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch: “Xây dựng môi trường văn hóa cơ sở và công tác tổ chức cán bộ”; Công văn số 284/SVHTT-QLVHGĐ ngày 07/2/2023 về việc triển khai thực hiện hướng dẫn mô hình trong xây dựng môi trường văn hóa cơ sở; trình UBND tỉnh ban hành Quyết định số 637/QĐ-UBND ngày 03/3/2022 phê duyệt Kế hoạch thực hiện Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” tỉnh Khánh Hòa giai

đoạn 2022 - 2026 và các Kế hoạch thực hiện Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” tỉnh Khánh Hòa năm 2022, 2023, 2024...

Chủ động rà soát, kiểm tra kế hoạch, nội dung các chương trình văn hóa, nghệ thuật, các hoạt động thể thao để tổ chức thực hiện đảm bảo chất lượng, hiệu quả. Triển khai tổ chức hoặc lồng ghép tổ chức các hoạt động văn hóa, nghệ thuật, thể dục, thể thao với chủ đề phong phú, đa dạng; biểu dương các mô hình, cách làm mới, sáng tạo, hiệu quả, nhân rộng các điển hình tiên tiến, tiêu biểu trong thực hiện nhiệm vụ được giao góp phần xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, cổ vũ, động viên công chức, viên chức, người lao động trong toàn ngành hăng hái thi đua, thực hiện hoàn thành thắng lợi các chỉ tiêu, nhiệm vụ hàng năm.

Thực hiện Quyết định số 2708/QĐ-BVHTTDL ngày 03/9/2019 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch ban hành Kế hoạch tổ chức thực hiện phong trào thi đua “Cán bộ, công chức, viên chức thi đua thực hiện văn hóa công sở” giai đoạn 2019 - 2025 và Kế hoạch số 6739/KH-UBND ngày 10/7/2019 của UBND tỉnh Khánh Hòa về việc phát động phong trào thi đua “Cán bộ, công chức, viên chức thi đua thực hiện văn hóa công sở” giai đoạn 2019 - 2025, Sở đã ban hành Công văn số 1805/SVHTT-VP ngày 03/9/2019, chỉ đạo các phòng chuyên môn, đơn vị sự nghiệp trực thuộc đẩy mạnh phong trào thi đua xây dựng cơ quan, đơn vị ngày càng vững mạnh, nâng cao văn hóa công sở, đạo đức công vụ, phong cách ứng xử, lề lối làm việc chuẩn mực trong cán bộ, công chức, viên chức toàn ngành.

Ngoài ra, trên cơ sở hướng dẫn của Ban Thi đua - Khen thưởng tỉnh tại Hướng dẫn số 474/HD-BTĐKT ngày 15/10/2019, Sở Văn hóa và Thể thao đã ban hành Hướng dẫn số 2109/HD-SVHTT ngày 18/10/2019 về xét khen thưởng phong trào thi đua “Cán bộ, công chức, viên chức thi đua thực hiện văn hóa công sở” giai đoạn 2019 - 2025”.

b) Việc phối hợp giữa các cơ quan, tổ chức trong công tác xây dựng môi trường văn hóa cơ sở

Dưới sự chỉ đạo, hướng dẫn của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch và UBND tỉnh Khánh Hòa, công tác phối hợp xây dựng môi trường văn hóa cơ sở của các sở, ban, ngành, đoàn thể tỉnh và địa phương luôn được quan tâm triển khai thực hiện; nhất là việc thực hiện Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” gắn với Cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh” và các phong trào thi đua khác như: Phong trào “Đoàn kết sáng tạo, nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả, hội nhập quốc tế”; phong trào “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc”, phong trào “Toàn dân tham gia phòng ngừa, đấu tranh phát hiện và tố giác tội phạm; quản lý, cảm hóa giáo dục người phạm tội tại gia đình và cộng đồng dân cư”, xây dựng “Khu dân cư an toàn không có tội phạm, tệ nạn xã hội”, xây dựng “Xã, phường lành mạnh không có ma túy, mại dâm và

tệ nạn xã hội”... Công tác phối hợp tuyên truyền, vận động nhân dân tham gia hưởng ứng các mô hình, phong trào thi đua yêu nước được thực hiện đồng bộ, hiệu quả, bám sát yêu cầu nhiệm vụ của cấp ủy, chính quyền địa phương.

Theo kết quả thống kê, đến cuối năm 2023, tỉnh Khánh Hòa có 303.829/307.275 gia đình được công nhận gia đình văn hóa, đạt tỷ lệ 98,9%; có 927/937 thôn, tổ dân phố được công nhận danh hiệu văn hóa, đạt tỷ lệ 98,9% và 980/1.149 cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp được công nhận đạt chuẩn văn hóa, đạt tỷ lệ 85,3%.

Các sở, ban, ngành, đoàn thể tỉnh và địa phương đã phối hợp với Sở Văn hóa và Thể thao tổ chức thành công các sự kiện văn hoá, tạo được hình ảnh tích cực, sức thu hút đối với người dân, du khách trong và ngoài nước như: Tổ chức các hoạt động kỷ niệm 370 xây dựng và phát triển tỉnh Khánh Hòa, các kỳ liên hoan du lịch biển, Festival biển, các hoạt động văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao của tỉnh, triển khai tổ chức các hội thi nghệ thuật quần chúng, liên hoan các làng văn hóa....

2. Triển khai thực hiện mô hình điểm trong xây dựng môi trường văn hóa cơ sở

Thực hiện Công văn số 20/VHCS-NSVH ngày 10/01/2023 của Cục Văn hóa cơ sở về việc hướng dẫn mô hình trong xây dựng môi trường văn hóa cơ sở, Sở đã ban hành Công văn số 284/SVHTT-QLVHGĐ ngày 07/02/2023 về việc triển khai thực hiện hướng dẫn mô hình trong xây dựng môi trường văn hóa cơ sở, gửi các sở, ban, ngành, đoàn thể liên quan và địa phương tham khảo, lựa chọn mô hình phù hợp để áp dụng thực hiện. Sau đây là một số mô hình tiêu biểu trong xây dựng môi trường văn hóa cơ sở được triển khai tại địa phương trong thời gian qua:

2.1. Mô hình nuôi heo đất (phường Vạn Thắng, thành phố Nha Trang)

a) Nội dung hoạt động: Tổ góp vốn xoay vòng không lấy lãi, để trao phương tiện sinh kế cho các chị em phụ nữ có hoàn cảnh khó khăn.

b) Đối tượng tham gia, hưởng lợi: Các chị em phụ nữ tham gia mô hình.

c) Quy trình thực hiện: Mô hình nuôi heo đất phường Vạn Thắng tổ chức cho 08 chi hội các tổ dân phố và Ban Chấp hành Hội Liên hiệp phụ nữ phường nuôi 09 con heo đất. Các hội viên đóng góp kinh phí để nuôi heo đất và lấy số kinh phí đó cho các chị em phụ nữ khó khăn vay vốn không lấy lãi.

d) Kinh phí thực hiện duy trì: Xã hội hoá

đ) Kết quả đạt được: Đã tổ chức trao cho 02 chị em phụ nữ có hoàn cảnh khó khăn với số tiền mỗi chị 2.000.000 đồng.

e) Dự báo tính bền vững: Liên tục, lâu dài.

2.2. Mô hình tuyến đường cờ Tổ quốc (phường Vĩnh Hoà, thành phố Nha Trang)

a) Nội dung hoạt động: Ban Thường trực Ủy ban MTTQ phường xây dựng Kế hoạch triển khai mô hình “Tuyến đường cờ Tổ quốc” tại 14 tổ dân phố. Nhằm mục đích góp phần tạo bộ mặt trang trọng, mỹ quan cho các tuyến đường của địa phương, đồng thời vận động nhân dân thực hiện tốt việc treo cờ Tổ quốc vào dịp lễ, Tết, chào mừng các ngày lễ lớn của đất nước. Qua đó, góp phần thể hiện lòng yêu nước, niềm tự hào dân tộc, tình yêu quê hương đất nước.

b) Đối tượng tham gia, hưởng lợi: Nhân dân trên địa bàn phường

c) Quy trình thực hiện: Khối vận đã tham mưu Đảng ủy triển khai đến các chi bộ trực thuộc và các tổ chức đoàn thể. Chọn mỗi Khu dân cư chọn từ 01 đến 02 tuyến đường để triển khai làm điểm (tổng cộng có 23 tuyến đường thuộc 14 Tổ dân phố thực hiện mô hình).

d) Kinh phí thực hiện duy trì: 94.500.000 đồng (Nguồn vận động từ các mạnh thường quân, các hộ gia đình).

đ) Kết quả đạt được: Qua thời gian triển khai thực hiện đến thời điểm hiện nay, các tổ dân phố chọn từ 01 đến 02 tuyến đường để cùng nhau thực hiện và nhân dân đã tích cực hưởng ứng.

- Tổng số ông treo cờ đúng quy cách đã vận động các hộ gia đình lắp: 1.050 ông.

- Tổng số Cờ đã trao cho các hộ gia đình: 700 lá (Nguồn hỗ trợ từ Đoàn Biên phòng Cầu Bông vào các năm 2022, 2023, 2024).

e) Dự báo tính bền vững: Liên tục, lâu dài.

2.3. Mô hình phân loại rác tại hộ gia đình (Tổ dân phố Phước Trung 1, phường Phước Long, thành phố Nha Trang)

a) Nội dung hoạt động: Thực hiện mô hình “Phân loại rác tại hộ gia đình”, với mục đích tuyên truyền vận động phụ nữ chủ động tham gia bảo vệ môi trường, góp phần xây dựng đô thị xanh – sạch – đẹp.

b) Đối tượng tham gia, hưởng lợi: Hội viên tham gia mô hình.

c) Quy trình thực hiện: Tập trung vận động cán bộ hội viên tham gia thực hiện tốt mô hình “Phân loại, xử lý rác thải tại hộ gia đình”; tuyên truyền các chị em phân loại rác tại gia đình mình, tổ chức dọn vệ sinh, vận động các hộ gia đình thuộc chi hội không đổ nước thải ra đường gây ô nhiễm môi trường; đổ rác đúng giờ, đúng nơi quy định; vào chủ nhật và thứ 5 hàng tuần.

d) Kinh phí thực hiện duy trì: Xã hội hoá

đ) Kết quả đạt được: Mô hình đạt hiệu quả, phân loại rác thải còn giúp giảm đi một lượng rác thải ra môi trường một cách đáng kể, tiết kiệm thêm nhiều khoản chi phí khác như: thu gom, vận chuyển và xử lý; giảm sự ô nhiễm môi trường, nâng cao ý thức cộng đồng, sử dụng và bảo vệ hợp lý nguồn tài nguyên. Phân loại rác thải và có biện pháp xử lý toàn diện sẽ giúp giảm thiểu các tác nhân gây bệnh và yếu tố độc hại, nguy hiểm ảnh hưởng đến sức khỏe và cuộc sống của con người và sinh vật. Tập trung tuyên truyền, thực hiện về mô hình “Phân loại rác tại hộ gia đình” được sự ủng hộ và góp sức tham gia của toàn chi hội, tham dự có 199 chị em Phụ nữ; Ngoài ra, chi hội hàng tuần dọn vệ sinh khu dân cư có hơn 200 chi tham gia. Trên 04 tuyến đường lớn, nhỏ buôn bán đông đúc; chi hội đã tuyên truyền, nhắc nhở giữ gìn vệ sinh chung, không xả rác; 182 hộ gia đình hội viên phụ nữ đăng ký tham gia mô hình là những hội viên nòng cốt, có uy tín trong cộng đồng và là những nhân tố tích cực trong công tác bảo vệ môi trường tại địa phương.

e) Dự báo tính bền vững: Liên tục, lâu dài.

2.4. Mô hình Câu lạc bộ Liên thế hệ tự giúp nhau (phường Cam Nghĩa, thành phố Cam Ranh)

a) Nội dung hoạt động: Mô hình Câu lạc bộ Liên thế hệ tự giúp nhau phường Cam Nghĩa là tổ chức xã hội tự nguyện tại các cộng đồng tổ dân phố, có 50-70 thành viên gồm nhiều độ tuổi khác nhau. Có 70% thành viên, hội viên là người cao tuổi, phụ nữ có hoàn cảnh khó khăn về xã hội, về kinh tế. Mô hình được thành lập nhằm duy trì và tiếp tục nhân rộng Câu lạc bộ, huy động sự tham gia của người cao tuổi, Hội Người cao tuổi, các cơ quan, đơn vị, tổ chức và cộng đồng để nâng cao chất lượng đời sống vật chất và tinh thần của người cao tuổi, phụ nữ yếu thế có hoàn cảnh khó khăn,... chăm sóc sức khỏe, giảm nghèo, góp phần xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh.

b) Đối tượng tham gia, hưởng lợi: Có 60-70% là phụ nữ; 60-70% là người cao tuổi; 30-40% là người trẻ tuổi; ưu tiên người có hoàn cảnh khó khăn là thành viên của câu lạc bộ.

c) Quy trình thực hiện:

- Cơ quan chủ trì: Hội Người Cao tuổi phường Cam Nghĩa.
- Cơ quan phối hợp: Mặt trận và các tổ chức chính trị xã hội, hệ thống chính trị tổ dân phố, trạm y tế, tài chính kế toán, văn hóa xã hội,...
- Thời gian: Thành lập từ tháng 4/2023.
- Phương thức thực hiện: Các thành viên trong Câu lạc bộ được tham gia các chương trình chăm sóc sức khỏe, tuyên truyền kiến thức, thông tin trên các

lĩnh vực đời sống, được vận động các nguồn lực về kỹ thuật, kinh phí để phát triển và hoạt động câu lạc bộ. Câu lạc bộ thực hiện đủ các hoạt động và được quản lý tốt, có 50% thành viên được vay vốn để sản xuất, kinh doanh tăng thu nhập, mọi thành viên trong Câu lạc bộ được nâng cao sức khỏe về thể chất, tinh thần, nâng cao nhận thức, kiến thức bảo vệ quyền lợi.

d) Kinh phí thực hiện, duy trì: Ngân sách nhà nước hỗ trợ để thực hiện các hoạt động: Lập kế hoạch, hướng dẫn thực hiện kế hoạch; Tập huấn, xây dựng tài liệu hướng dẫn, tuyên truyền; Kiểm tra giám sát việc xây dựng mô hình, nhân rộng Câu lạc bộ, tổng kết đánh giá. Phối hợp với các tổ chức, đoàn thể lồng ghép nguồn lực từ các chương trình, dự án và các nguồn xã hội hoá hợp pháp.

đ) Kết quả đạt được: Từ năm 2023 đến nay, Câu lạc bộ đã phát triển từ 50 thành viên lên đến 70 thành viên. Hàng tháng, các thành viên được khám sức khỏe miễn phí, được tham gia tư vấn sức khỏe các bệnh dành cho người già, phụ nữ, trẻ em. Tham gia sinh hoạt văn hóa, văn nghệ và đại diện các tổ chức, đoàn thể tham gia các chương trình liên hoan, hội diễn các cấp. Bên cạnh đó, 22 thành viên được vay vốn với tổng số vốn 130 triệu đồng để phát triển kinh tế: trồng rau, chăn nuôi.

e) Dự báo tính bền vững: Liên tục, lâu dài.

2.5. Mô hình Lưới chắn rác tại bãi tắm cộng đồng (tại xã Cam Lập, thành phố Cam Ranh)

a) Nội dung hoạt động: Trong những năm qua, cùng với sự gia tăng dân số, sự phát triển của dịch vụ du lịch và phát triển nuôi trồng thủy hải sản của địa phương dẫn đến lượng rác thải ngày càng tăng cao, nhất là các bãi biển trên địa bàn thôn Bình Lập. Hiện nay, xử lý rác thải trên địa bàn xã đang là vấn đề được Đảng ủy, chính quyền địa phương và người dân luôn quan tâm, đặc biệt là đối với địa bàn thôn Bình Lập nằm cách xa trung tâm xã. Việc tuyên truyền vận động người dân chủ động xử lý rác thải theo quy định cũng được UBND xã quan tâm thực hiện hàng tuần bằng việc tuyên truyền trên hệ thống đài phát thanh xã; thông qua các hội nghị tuyên truyền ở khu dân cư; các băng rôn, khẩu hiệu, tờ rơi... Tuy nhiên công tác thu gom, xử lý rác thải nhựa tại các bãi biển đến nay vẫn chưa thực hiện triệt để, hiện trạng tại các bãi biển rác thải nhựa từ nuôi trồng thủy sản tấp vào còn nhiều. Nguyên nhân phát sinh lượng rác trên chủ yếu là từ người dân nuôi trồng thủy sản trên địa bàn xã và các xã, phường khác trôi vào. Xuất phát từ thực trạng trên, UBND xã Cam Lập xây dựng hương án thi công lưới chắn rác trên địa bàn xã nhằm kiểm soát ô nhiễm, bảo vệ môi trường, sức khỏe người dân, góp phần thực hiện tốt mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội bền vững, xây dựng nông thôn mới.

b) Đối tượng tham gia, hưởng lợi: Người dân, du khách tham gia sinh hoạt, vui chơi, tắm biển và các cơ sở kinh doanh lưu trú du lịch.

c) Quy trình thực hiện:

- Cơ quan chủ trì, cơ quan phối hợp: UBND xã Cam Lập.

- Thời gian, địa điểm thực hiện: Năm 2023.

- Phương thức thực hiện: Tổ chức Lễ khởi công mô hình lưới chắn rác tại các bãi tắm công cộng trên địa bàn thôn Bình Lập, xã Cam Lập với sự tham gia hưởng ứng của cả hệ thống chính trị từ xã đến thôn, các tổ chức, đơn vị và Nhân dân trên địa bàn xã.

d) Kinh phí thực hiện, duy trì: Tổng kinh phí thực hiện là 153.000.000 đồng từ các nguồn xã hội hoá hợp pháp theo quy định.

đ) Kết quả đạt được: Tình trạng ô nhiễm rác thải trôi nổi trên biển không chỉ ảnh hưởng xấu đến sức khỏe và đời sống con người, mà còn ảnh hưởng trực tiếp cảnh quan, mỹ quan chung của địa phương. Việc đầu tư lưới chắn rác sẽ góp phần tăng hiệu suất ngăn chặn rác thải lên tới 90%, kể cả rác thải có kích thước lớn, ngăn ngừa sứa dạt vào bờ tại các bãi tắm du lịch, bãi tắm dân sinh; có thể sử dụng như một phao cảnh giới trên biển. Việc triển khai mô hình lưới chắn rác bãi biển sẽ góp phần nâng cao nhận thức của người dân về bảo vệ môi trường biển. Bên cạnh đó, tạo ra một bãi tắm công cộng xanh, sạch, đẹp để người dân thụ hưởng.

e) Dự báo tính bền vững: Mô hình sẽ được duy trì lâu dài và ngày càng hoạt động tốt. Dự kiến, mô hình sẽ được khảo sát và triển khai tại một số địa điểm nữa trên địa bàn xã.

2.6. Mô hình thành lập và duy trì Đội văn nghệ truyền thống (tại các thôn Suối Thơm, xã Khánh Đông; thôn Bến Khế, xã Khánh Bình; thôn Hòn Lay, xã Khánh Hiệp; thôn Suối Cát, xã Khánh Trung; thôn Giang Mương, xã Khánh Phú; thôn Gia Lố, xã Giang Ly; Tổ dân phố số 4, thị trấn Khánh Vĩnh, huyện Khánh Vĩnh)

a) Nội dung hoạt động: Xây dựng, tổ chức tập luyện và biểu diễn chương trình văn nghệ truyền thống của các dân tộc trên địa bàn nhằm phục vụ nhiệm vụ chính trị và bảo tồn, truyền dạy, giới thiệu bản sắc văn hóa các dân tộc, gắn với phát triển du lịch của địa phương.

b) Đối tượng tham gia, hưởng lợi: Cộng đồng người dân tộc thiểu số đang sinh sống trên địa bàn xã Khánh Đông, Khánh Bình, Khánh Trung, Khánh Hiệp, Khánh Phú, Giang Ly và thị trấn Khánh Vĩnh.

c) Quy trình thực hiện:

- Cơ quan chủ trì: UBND các xã Khánh Đông, Khánh Bình, Khánh Trung, Khánh Hiệp, Khánh Phú, Giang Ly và thị trấn Khánh Vĩnh.

- Cơ quan phối hợp: Phòng Văn hóa và Thông tin huyện; các đoàn thể chính trị.

- Thời gian thực hiện: Từ năm 2022 đến năm 2024.

- Địa điểm thực hiện: Xã Khánh Đông, Khánh Bình, Khánh Trung, Khánh Hiệp, Khánh Phú, Giang Ly và thị trấn Khánh Vĩnh.

- Phương thức thực hiện: Lựa chọn các hạt nhân văn nghệ, người có tâm huyết trong công tác giữ gìn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số để tham gia vào Đội văn nghệ truyền thống.

d) Kinh phí thực hiện, duy trì: Hàng năm, tùy tình hình phân bổ kinh phí cho Dự án 6 thuộc Chương trình Mục tiêu quốc gia về phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi mà UBND huyện hỗ trợ kinh phí hoạt động cho các Đội văn nghệ. Để duy trì hoạt động, các Đội văn nghệ được UBND xã xem xét hỗ trợ một phần kinh phí hoạt động tuy nhiên không thường xuyên. Ngoài ra, Đội còn vận động từ nguồn xã hội hóa để hỗ trợ hoạt động.

đ) Kết quả đạt được: Các Đội văn nghệ truyền thống được duy trì và xây dựng chương trình, tổ chức tập luyện và biểu diễn phục vụ nhiệm vụ chính trị tại địa phương nhân dịp các ngày kỷ niệm, ngày lễ của đất nước và địa phương. Đặc biệt, các Đội văn nghệ đã phục hồi và phát triển các loại hình văn hoá, văn nghệ truyền thống của các dân tộc trên địa bàn huyện để tạo tiền đề cho xây dựng các mô hình phát triển du lịch cộng đồng. Đến nay, hoạt động của Đội vẫn được duy trì, tuy chưa đạt được những kết quả xuất sắc, nhưng Đội văn nghệ sẽ là lực lượng nòng cốt trong công tác giữ gìn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số trên địa bàn trong thời gian sắp tới.

e) Dự báo tính bền vững: Liên tục, lâu dài.

Ngoài ra, Mặt trận các cấp chủ trì vận động thực hiện mô hình “Khu dân cư tự quản bảo vệ môi trường”, mô hình “Khu dân cư hạn chế sử dụng đồ nhựa một lần”, mô hình “Ánh sáng nông thôn”, mô hình “Giảm thiểu rác thải nhựa - bảo vệ môi trường biển”... Qua đó, vận động nhân dân giữ gìn, bảo vệ nguồn tài nguyên thiên nhiên, bảo tồn đa dạng sinh học; sử dụng các sản phẩm thân thiện với môi trường; sử dụng đồ dùng tiết kiệm năng lượng; phát huy hiệu quả các hoạt động tự quản của cộng đồng trong việc giám sát công tác quản lý đất đai, khai thác tài nguyên thiên nhiên của các cơ quan, tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp ở địa phương.

Liên đoàn Lao động tỉnh triển khai thực hiện phong trào xây dựng cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp văn hóa gắn với phong trào học tập, lao động, sáng tạo trong cán bộ, công chức, viên chức, công nhân và người lao động.

Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh triển khai phát động phong trào thi đua “Xây dựng người phụ nữ Khánh Hòa năng động, sáng tạo và khát vọng vươn lên”, cuộc

vận động “Xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch” góp phần vun đắp giá trị gia đình Việt Nam; xây dựng người phụ nữ Việt Nam thời đại mới.

Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh với các phong trào: Tổ chức Lễ phát động Tháng Thanh niên, triển khai ra đồng loạt ra quân “Ngày chủ nhật xanh” đảm bảo 100% các cơ sở đoàn ra quân đồng loạt Ngày chủ nhật xanh “Cùng phân loại rác tại nguồn cho môi trường xanh, sạch”; vận động đoàn viên, thanh niên tham gia chương trình hiến máu tình nguyện; tổ chức hoạt động về với địa chỉ đỏ, ra quân chỉnh trang, dọn dẹp vệ sinh các địa điểm khu căn cứ địa cách mạng,...

3. Đánh giá chung

a) Việc triển khai thực hiện xây dựng môi trường văn hóa cơ sở đã có những kết quả đạt được tác động tích cực đến các hoạt động thi đua tại địa phương như:

Công tác xây dựng đời sống văn hóa cơ sở trong thời gian qua đã thu hút sự tham gia của đông đảo các tầng lớp Nhân dân, tạo nên phong trào sôi nổi, rộng khắp, trở thành hoạt động thường xuyên trong đời sống Nhân dân, có sức lan tỏa và thu hút toàn xã hội tham gia, góp phần làm lành mạnh môi trường văn hóa ở các thôn, tổ dân phố, các cơ quan, doanh nghiệp và cộng đồng. Phong trào xây dựng “Người tốt, việc tốt” và các điển hình tiên tiến được triển khai sâu rộng gắn với phong trào thi đua yêu nước ở các cấp, các ngành của địa phương, được Nhân dân hưởng ứng, thi đua sôi nổi, trở thành nét đẹp trong đời sống thường nhật, góp phần giáo dục tư tưởng, đạo đức, lối sống lành mạnh.

Bên cạnh đó, Cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh” được Nhân dân đồng tình ủng hộ đã đi vào cuộc sống. Nội dung thiết thực, phù hợp với tình hình thực tế; động viên Nhân dân phấn đấu thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ phát triển kinh tế, xã hội, thúc đẩy sản xuất, chuyển dịch cơ cấu kinh tế, tạo việc làm, giảm nghèo bền vững; khơi dậy truyền thống đoàn kết, tương thân, tương ái, xây dựng cảnh quan sáng, xanh, sạch, đẹp... Phong trào xây dựng gia đình văn hóa, thôn tổ dân phố văn hóa, cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp văn hóa được duy trì và ngày càng nâng cao về số lượng và chất lượng. Từ đó, những kết quả trong xây dựng đời sống văn hóa cơ sở đã tạo môi trường văn hóa lành mạnh, giúp người dân có điều kiện nâng cao đời sống văn hóa tinh thần, chất lượng cuộc sống.

b) Đánh giá tác động của mô hình đối với việc phát triển kinh tế - văn hóa xã hội, an ninh quốc phòng của địa phương:

Các mô hình được thực hiện với chủ đề phong phú, đa dạng, cách làm hiệu quả, linh hoạt, đảm bảo tổ chức các hoạt động văn hóa, nghệ thuật, thể dục, thể thao gắn với việc thực hiện chỉ tiêu, kế hoạch, nhiệm vụ được giao góp phần xây

dựng môi trường văn hóa lành mạnh, cổ vũ, động viên công chức, viên chức, người lao động hăng hái thi đua, thực hiện hoàn thành thắng lợi các chỉ tiêu, nhiệm vụ hàng năm. Các phong trào thi đua do các sở, ban, ngành, đoàn thể và địa phương phát động tiếp tục được tổ chức triển khai có hiệu quả với nhiều nội dung phong phú, hình thức đa dạng gắn với thực hiện nhiệm vụ chính trị, tạo nên động lực góp phần thúc đẩy nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

c) Nguyên nhân những mặt đã đạt được:

Các cơ quan, đơn vị, địa phương đã chủ động nghiên cứu, lựa chọn những mô hình có nội dung phù hợp, đáp ứng với nhu cầu, mang lại lợi ích thiết thực, có sự phân công phù hợp với chức năng, nhiệm vụ. Đặc biệt, tại nhiều địa phương có phương pháp, cách làm hay, sáng tạo, phát huy hiệu quả trong công tác vận động, tạo sự đồng thuận, huy động được đông đảo cán bộ, công chức, viên chức và Nhân dân tự nguyện tham gia để triển khai các mô hình.

d) Những hạn chế, yếu kém và nguyên nhân

Cùng với kết quả phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh trong thời gian qua, việc đầu tư phát triển cho văn hóa có mặt chưa tương xứng để tác động mạnh mẽ đến việc xây dựng con người, môi trường văn hóa, sự gắn kết văn hóa cộng đồng dẫn đến hiệu quả tổ chức hoạt động chưa cao.

Thiết chế văn hóa dành cho các hoạt động văn hóa - thể dục, thể thao chưa được xây dựng đồng bộ, còn thiếu các trang thiết bị nên chưa đáp ứng đầy đủ được nhu cầu phát triển và hưởng thụ văn hóa tinh thần cho người dân.

Nguyên nhân, là do sự phát triển đa dạng, nhanh chóng của đời sống xã hội và có những mặt trái kinh tế thị trường dẫn đến sự thay đổi trong nếp sống, cách nghĩ của mỗi người dân và công tác lãnh đạo, quản lý có những khó khăn nhất định trong quá trình duy trì và phát triển văn hóa. Nguồn ngân sách còn hạn chế; việc đổi mới nội dung, phương thức hoạt động thông qua xây dựng mô hình còn lúng túng.

4. Bài học kinh nghiệm

Qua quá trình triển khai xây dựng môi trường văn hóa cơ sở và thực hiện mô hình tiêu biểu tại địa phương, điều kiện tiên quyết quyết định sự thành công của một mô hình chính là vai trò lãnh đạo, chỉ đạo kịp thời, sâu sát của cấp ủy, chính quyền. Bên cạnh đó, là sự phối hợp chặt chẽ của hệ thống chính quyền với Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội từ khâu lên ý tưởng, góp ý xây dựng mô hình đến việc triển khai thực tế, đều phải có sự góp ý và thống nhất cao. Đề cao vai trò, trách nhiệm của người đứng đầu cơ quan, đơn vị trong việc xây dựng, nâng cao văn hóa công sở trong các cơ quan hành chính hiện nay.

Để mô hình đi vào hoạt động và thực sự mang lại hiệu quả thiết thực, cần có sự giám sát thường xuyên của cộng đồng dân cư để kịp thời đề xuất những khó khăn, vướng mắc trong quá trình triển khai thực hiện để nâng cao hiệu quả hoạt động của mô hình.

Tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến các nội dung của văn hóa công vụ nhằm nâng cao nhận thức, tạo chuyển biến mạnh mẽ trong đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức về ý thức trách nhiệm, tinh thần, thái độ làm việc, các chuẩn mực giao tiếp, ứng xử, đạo đức, lối sống để xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức có kỷ cương, trách nhiệm, tận tụy, chuyên nghiệp.

III. PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP THỰC HIỆN NHỮNG NĂM TIẾP THEO

1. Phương hướng, nhiệm vụ những năm tiếp theo

a) Xây dựng môi trường văn hóa cơ sở

- Đẩy mạnh thực hiện có hiệu quả các Chỉ thị, Nghị quyết, các văn bản chỉ đạo của Trung ương và của tỉnh về xây dựng và phát triển văn hóa, con người; chú trọng thực hiện tốt Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”, xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh,... Đây là nhiệm vụ bao trùm, thường xuyên, chi phối toàn bộ các hoạt động văn hóa ở cơ sở. Trong quá trình thực hiện phải bám sát thực tiễn, xây dựng chương trình, kế hoạch có tính khả thi; kết hợp chặt chẽ giữa các hoạt động văn hóa văn nghệ, thể dục, thể thao, thông tin, giải trí, đấu tranh bài trừ tệ nạn xã hội...

- Tổ chức tốt các hoạt động văn hóa, văn nghệ quần chúng ở cơ sở. Duy trì, đổi mới hoạt động các Câu lạc bộ văn hóa nghệ thuật, các điểm sinh hoạt văn hóa theo đặc điểm dân cư, văn hóa, nghề nghiệp, lứa tuổi... để tác động trực tiếp vào tình cảm, nhận thức thẩm mỹ của người dân.

- Tiếp tục quan tâm đầu tư phát triển nguồn lực nhằm nâng cao hiệu quả của hệ thống thiết chế văn hóa, thể thao. Nghiên cứu tổ chức những hoạt động thiết thực, phù hợp để các trung tâm văn hóa, nhà văn hóa, khu thể thao ... thật sự là nơi gắn kết, là điểm hẹn sinh hoạt văn hóa, thể dục thể thao, thông tin tuyên truyền cho người dân.

b) Nhân rộng, phát huy mô hình xây dựng môi trường văn hóa cơ sở

Tiếp tục nhân rộng đối với các mô hình hoạt động hiệu quả tại cơ sở.

2. Giải pháp thực hiện

Lồng ghép việc triển khai thực hiện phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” với triển khai thực hiện Cuộc vận động “Xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”. Nâng cao hiệu quả hoạt động của Ban Chỉ đạo các

cấp trên cơ sở thực hiện tốt quy chế làm việc, quy chế phối hợp, phân công, phân nhiệm giữa các cơ quan thành viên. Thường xuyên kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện các nội dung của Phong trào.

Huy động các nguồn lực để xây dựng và phát triển văn hóa. Đẩy mạnh xã hội hóa, huy động có hiệu quả sức mạnh của các tầng lớp Nhân dân, các tổ chức kinh tế - xã hội tham gia phát triển văn hóa. Tiếp tục đầu tư xây dựng hệ thống thiết chế văn hóa trên địa bàn tỉnh. Nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của các thiết chế văn hóa, thu hút các tầng lớp Nhân dân tham gia.

Tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động văn hóa và kinh doanh dịch vụ văn hóa công cộng nhằm kịp thời ngăn chặn và đẩy lùi các loại văn hóa phẩm độc hại, góp phần xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh trên địa bàn tỉnh.

3. Đề xuất, kiến nghị: Không có.

Trên đây là báo cáo kết quả tổng kết 03 năm xây dựng môi trường văn hóa cơ sở trên địa bàn tỉnh Khánh Hòa của Sở Văn hóa và Thể thao. Trân trọng kính báo cáo Cục văn hóa cơ sở./.

Nơi nhận:(VBĐT)

- Như trên;
- BGĐ Sở VH TT;
- Lưu: VT, QLVHGD (BH)

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Đặng Quốc Văn